

सन २०२०-२१ मध्ये मा.बाळासाहेब ठाकरे
कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन
प्रकल्पाकरिता रु.१००३.५० लाख निधी
वितरीत करण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : कृव्यप्र ५४२०/प्र.क्र. ६३/८-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०००३२
दिनांक - १६ मार्च, २०२१.

वाचा:-

१. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक:- कृव्यप्र - ४६१८/प्र.क्र.१०२/८-अ, दिनांक १९.०१.२०१९
२. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक:- कृव्यप्र - ४६१९/प्र.क्र.७०/८-अ, दिनांक ११.०९.२०१९
३. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक:- कृव्यप्र - ४६१९/प्र.क्र.७०/८-अ, दिनांक ११.०९.२०१९
४. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक:- कृव्यप्र - ४६१९/प्र.क्र.७९/८-अ, दिनांक १४.०२.२०२०
५. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. कृव्यप्र ५४२०/प्र.क्र. ६३/२०२०, दि. २६.५.२०२०, दि.१८.०९.२०२० व दि.१४.१२.२०२०.
६. प्रकल्प संचालक, मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (SMART) प्रकल्प, यांचे पत्र क्रमांक स्मार्ट/पीसीएमयु/लेखा/बजेट २०२०-२१/१२७/२०२, दिनांक ०८.०२.२०२१

प्रस्तावना:-

मा.बाळासाहेब ठाकरे कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्पाची (State of Maharashtra's Agribusiness and Rural Transformation - SMART) राज्यातील सर्व जिल्ह्यांमध्ये ७ वर्षे कालावधीत (सन २०१९-२० ते २०२६-२७ पर्यंत) अंमलबजावणी करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. सदर प्रकल्पाच्या अंमलबजावणी करिता संस्था नोंदणी अधिनियम १८६० अन्वये "महाराष्ट्र राज्य कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प (SMART) संस्था" स्थापन करण्यात आली आहे. या प्रकल्पांतर्गत एकूण US \$ ३०० दशलक्ष म्हणजेच सुमारे रु. २१०० कोटी (@ १ US \$ = रु. ७०/- दराने) गुंतवणूक अपेक्षित आहे (लाभार्थी हिस्सा वगळता), त्यापैकी ७०% निधी (US \$ २१० दशलक्ष) जागतिक बँकेकडून अल्प व्याज दराच्या कर्ज स्वरूपात, २६.६७% निधी (US \$ ८० दशलक्ष) राज्य शासनाच्या स्व-निधीतून गुंतवणूक करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्याचप्रमाणे, प्रकल्पासाठी ३.३३% निधी (US \$ १० दशलक्ष) खाजगी क्षेत्राचा सहभाग म्हणून (कंपन्यांच्या सामाजिक उत्तरदायित्व निधीतून) ग्राम सामाजिक परिवर्तन फाऊंडेशनच्या माध्यमातून उपलब्ध करून घेण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

या प्रकल्पांतर्गत सन २०२०-२१ मध्ये संदर्भ क्रमांक ५ येथील शासन निर्णयान्वये सन २०२०-२१ मध्ये राज्य हिश्याकरिता रु. ३३० लाख व बाह्य हिश्याकरिता रु. ७३६ लाख असे एकूण रु. १०६६ लाख निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. जागतिक बँक सहाय्यीत प्रकल्पाच्या सुरळीत अंमलबजावणीकरिता प्रकल्प संचालक, मा.बाळासाहेब ठाकरे कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प यांच्याकडून निधी वितरणाबाबतचा प्रस्ताव संदर्भ क्रमांक ६ च्या पत्रान्वये प्राप्त झाला आहे. सबब, प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी ३३- अर्थसहाय्य या उद्दीष्टाकरिता बाह्य हिश्याच्या (२४०१ A९६९) लेखाशिर्षाखाली

करिता रु.१००३.५० लाख एवढा निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे :-

शासन निर्णय :-

१. सन २०२०-२१ करिता प्रकल्प संचालक, मा.बाळासाहेब ठाकरे कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प यांना प्रकल्पांतर्गत विविध बाबींची अंमलबजावणी करण्याकरिता ३३- अर्थसहाय्य या उद्दीष्टांतर्गत बाह्य हिश्याकरिता रु.१००३.५० लाख (रुपये दहा कोटी तीन लाख पन्नास हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यात येत आहे.
२. उपरोक्त प्रमाणे वितरीत रु.१००३.५० लाख निधी प्रकल्पाच्या बाह्य हिश्याच्या पुढील लेखाशिर्षाखाली सन २०२०-२१ मध्ये अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतूदीतून खर्ची टाकावा.

मागणी क्र. डी-३

२४०१-पीक संवर्धन

(११५) लहान/सीमांत शेतकरी व कृषि मजूरांसाठी योजना

(००) (०५) महाराष्ट्र राज्य कृषि व्यवसाय व ग्रामीण

परिवर्तन प्रकल्प (बाह्य हिस्सा ७२.४१%) (२४०१ A९६९)

३३-अर्थसहाय्य

३. या शासन निर्णयाद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येत असलेल्या बाह्य हिश्याकरिता रु.१००३.५० लाख (रुपये दहा कोटी तीन लाख पन्नास हजार फक्त) इतक्या निधीचे कोषागारातून आहरण व वितरणाकरिता प्रकल्प संचालक, मा.महाराष्ट्र राज्य कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प (SMART) संस्था, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी आणि वित्त विशेषज्ञ यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा प्रकल्प संचालक, मा.बाळासाहेब ठाकरे कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प, पुणे यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
५. प्रकल्प संचालकांनी सदर प्रकल्पांतर्गत खर्ची पडणाऱ्या निधीची जागतिक बँकेकडून सत्वर प्रतिपूर्ती मिळवावी व मिळालेल्या प्रतिपूर्तीबाबत शासनास वेळोवेळी अहवाल पाठवावा.
६. संदर्भ क्र. ४ येथील शासन निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे प्रकल्प संचालकाना प्रत्येक तिमाहीस अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीद्वारे निधी वितरीत करण्यात येईल. अगोदरच्या तिमाहीस वितरीत केलेला निधी पूर्णपणे खर्ची पडल्यानंतर व तसे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतरच पुढील तिमाहीकरीता निधी वितरीत करण्यात येईल. संदर्भाकित शासन निर्णयातील सर्व अटींचे काटेकोरपणे पालन होईल याची प्रकल्प संचालकांनी दक्षता घ्यावी.
७. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ ३, दिनांक १६ एप्रिल, २०२० व दिनांक १५ मार्च, २०२१ नुसार विहित केलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्याने, सदर

परिपत्रकान्वये या विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारांनुसार हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या मान्यतेने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ९१/२०२१/व्यय-१ दिनांक १६.०३.२०२१ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.mahaashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०३१६१४५६२६१४०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीकांत चं. आंडगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
२. अतिरिक्त मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. अतिरिक्त मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. प्रधान सचिव (पदुम व पणन), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रधान सचिव (सहकार), सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. प्रधान सचिव (ग्राम विकास), ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान सचिव (नगर विकास), ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव (महिला व बाल विकास), ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. सचिव (जलसंधारण), मृदा व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई
१२. आयुक्त (कृषि) तथा प्रकल्प संचालक, मा.बाळासाहेब ठाकरे कृषि व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन प्रकल्प, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१३. आयुक्त, पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१४. आयुक्त, सहकार, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१५. आयुक्त, पुणे महानगर पालिका, पुणे
१६. व्यवस्थापकीय संचालक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ, मुंबई
१७. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ, नागपूर
१८. प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नती अभियान, मुंबई
१९. संचालक (आत्मा), कृषि आयुक्तालय, पुणे
२०. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२१. व्यवस्थापकीय संचालक, ग्राम सामाजिक परिवर्तन फाऊंडेशन, मुंबई

२२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकार विकास महामंडळ, मुंबई
२३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ, पुणे
२४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जीवनोन्नती अभियान, मुंबई
२५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, ग्राम सामाजिक परिवर्तन फाऊंडेशन, पुणे
२६. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ, पुणे
२७. महालेखापाल १/२ (लेखा परीक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/ नागपूर
२८. सह संचालक लेखा व कोषागारे संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा मजला, मुंबई ३२
२९. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई/ निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
३०. माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई ३२.
३१. निवडनस्ती (८-अ).